

MEMO

Van College B&W
Aan Gemeenteraad
Datum 9 juni 2021
Betreft Meicirculaire 2021

Contactpersoon

Alex de Heer
T 078 - 770 4156
E a.de.heer@dordrecht.nl

Samenvatting

De [Meicirculaire](#) bevat op de korte termijn (2021-2023) beperkte extra financiële ruimte, op de langere termijn vanaf 2024 blijven de middelen ongeveer gelijk aan de eerdere prognoses. De afloop komt omdat de verwachting van het CPB uitgaat van een minder harde stijging van lonen en prijzen. Ook is de volumestijging van de rijksuitgaven lager vanwege de lagere rentestand en lagere EU-afdrachten als gevolg van het vorig jaar afgesloten Europees Meerjarig Financieel Kader. Een positieve ontwikkeling die dit bijna geheel gecompenseerd zijn de bijstellingen op de volumeramingen op landelijk niveau voor o.a. verwachte instroom in de bijstand die t.o.v. de eerdere ramingen lager zullen zijn.

Aangetekend moet verder wel worden dat het huidige demissionaire kabinet geen besluiten neemt die het meerjarenbeeld ingrijpend verandert. Na de kabinetsvorming zal het nieuwe beleid leiden tot aanpassingen in het meerjarig accres.

Inhoud

In dit memo wordt achtereenvolgens ingegaan op de volgende aspecten van de Meicirculaire 2021:

1. Accres (vrije ruimte)
2. 'Geormerkte' middelen
3. Effect groeiagenda
4. Lopende ontwikkelingen ten aanzien van gemeentefonds

1. Accres (vrije ruimte)

Het accres zoals opgenomen in de meicirculaire kent de volgende omvang:

getallen x € 1.000					
Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal accres (vrij beschikbaar)	5.880	1.617	764	-44	-449

Een toelichting hierop is terug te vinden onder bijlage 1. Het effect in 2021 krijgt een plaats in de Bestuursrapportage 2021. Het effect vanaf 2022 wordt verwerkt in de Begroting 2022.

Effect op Kadernota 2022

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe het financiële beeld uit de [Kadernota 2022](#) eruit ziet inclusief de effecten van de meicirculaire. Voor de volledigheid hierbij is nog géén rekening gehouden met de structurele ontwikkelingen vanaf 2022 voor extra middelen Jeugdzorg die al bekend zijn gemaakt vanuit het kabinet. In de volgende circulaire zullen deze pas financieel worden verwerkt. Het saldo 2022 zal daarmee verder verbeteren. Een nadere toelichting is terug te vinden op pagina 4 Rapport Stuurgroep maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet.

getallen x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Concept- kadernota 2022	- 4.016	- 2.808	- 6.039	- 5.492
Correctie incidentele lasten en baten indicatief	879	2.307	2.476	2.932
Structurele saldo 2022	-3.137	-501	-3.563	-2.560
Mei-circulaire 2021	1.617	764	-44	-449
Concept-kadernota 2022 (incl. meicirculaire)	-1.520	263	-3.607	-3.009

2. 'Geormerkte' middelen

Naast het accres worden er vanuit verschillende inhoudelijke perspectieven middelen toegevoegd aan het gemeentefonds (beleidsmaatregelen, decentralisatie uitkeringen, deelfonds sociaal domein). Hoewel dit algemene middelen betreft worden deze middelen beschikbaar

gehouden ten behoeve van het inhoudelijke perspectief waarvoor de middelen zijn toegekend. Op een later moment kan alsnog worden geconstateerd dat specifieke inzet van middelen niet nodig is. In dat geval kunnen de middelen alsnog vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

getallen x € 1.000					
Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal 'geormerkte' middelen	4.575	467	761	813	815

Voor 2021 zijn drie grote posten die leiden tot een forse toename van middelen. Het gaat hierbij om circa € 2,1 aan coronacompensatie, € 0,9 miljoen voor deelfonds Sociaal Domein en een tweetal decentralisatieuitkeringen Bodembescherming en Bommenregeling voor gezamenlijk € 1,1 miljoen. Zie voor een verdere specificatie en toelichting op deze 'geormerkte' middelen bijlage 1.

3. Effect groeiagenda

In de Begroting 2019 is het effect van de groeiagenda opgenomen in de raming van het gemeentefonds. Bij elke raadsinformatiebrief over het gemeentefonds brengen wij de realisatie op deze stelpost in beeld. Hierbij maken we gebruik van de maatstaven *inwoners*, *woonruimten*, *woonruimten * bodemfactor woonkernen*. Deze maatstaven vertonen het volgende verloop per 1-1-2021 t.o.v. 1-1-2020:

Bedragen x € 1.000										
Maatstaven	0-meting	mei-20	sep-20	mei-21	verschil	2021	2022	2023	2024	2025
Inwoners	118.426	118.654	119.284	119.194	-90	-24	-24	-25	-24	-24
Woonruimten	55.415	56.420	56.432	56.881	449	44	42	43	43	42
Woonruimten * bodemfactor woonkernen	72.620	73.910	73.808	74.514	706	60	59	61	60	60
Realisatie op stelpost:						80	77	79	79	78

Te zien is dat het aantal inwoners achterblijft bij de woningbouwontwikkeling. Het aantal woningen stijgt en het aantal inwoners daalt echter licht.

De realisatie op de totale stelpost effect groeiagenda is als volgt:

Bedragen x € 1.000					
	2021	2022	2023	2024	2025
Begroot financieel effect groeiambitie (stelpost)*	1.287	1.914	2.640	2.640	2.640
Realisatie Septembercirculaire 2019	-145	-145	-145	-145	-145
Realisatie Meicirculaire 2020	-129	-130	-130	-129	-129
correctie Bestuursrapportage 2020	0	0	0	0	0
correctie Begroting 2020	-429	-627	-726	0	0
Realisatie Septembercirculaire 2020	-160	-160	-159	-159	-159
Realisatie Meicirculaire 2021	-80	-77	-79	-79	-79
Restant stelpost Financiële effect groeiambitie	344	775	1.401	2.128	2.128

* Zoals in de Kadernota 2021 beschreven is financieel nog geen doorvertaling gegeven aan de groeiambitie vanaf 2024.

Mogelijk zal later dit jaar nog een kleine actualisatieslag plaatsvinden van de maatstaf inwoners per 1 januari 2021. Het is echter de verwachting dat dit onvoldoende zal zijn om het restant van € 344.000 in 2021 te realiseren. Bij de Bestuursrapportage 2021 zullen we daarom voorstellen een bedrag van € 0,35 mln. af te ramen van de stelpost. Bij de Begroting 2022 zullen we een nadere beschouwing opstellen van de stelpost vanaf 2022 en wanneer nodig op basis van de meest recente gegevens een aanpassing voorstellen.

4. Lopende ontwikkelingen ten aanzien van gemeentefonds

Het gemeentefonds is momenteel vanuit verschillende perspectieven in beweging, of gaat bewegen. Op deze perspectieven volgt een korte beschouwing. Het betreft:

- Corona
- Herverdeling gemeentefonds
- Houdbaarheid financiering Jeugdhulp
- Opschalingskorting
- Nieuw kabinet

Corona

Vanaf het begin van de corona-uitbraak zijn Rijk en medeoverheden als één overheid opgetreden om het coronavirus en de economische en sociale gevolgen van de coronacrisis te bestrijden. Uit eerdere circulaire's is al een bedrag van circa € 14,5 miljoen ontvangen. In deze circulaire komt daarop een aanvullend bedrag van circa € 2 miljoen die in de eerdere aankondiging in maart al was gedaan.

Aangegeven is dat ook over 2021 nog nader bekeken zal worden op welke vlakken gemeenten nog nadere compensatie zullen ontvangen voor bijvoorbeeld reële inkomstendervingen over geheel 2021. Ook is volledige compensatie afgesproken voor de meerkosten van jeugd en Wmo en voor de extra kosten van GGD-en en veiligheidsregio's op basis van declaratie van de daadwerkelijke uitgaven. Voor het openbaar vervoer is de beschikbaarheidsvergoeding voor geheel 2021 verlengd.

Daarnaast reserveert het kabinet voor het derde kwartaal 2021 € 51,5 miljoen voor de regionale en lokale cultuur waarvan € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale culturele infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren. In volgende circulaire's zal daarover meer definitief bekend worden gemaakt.

Gezien de economie weer opengaat in de tweede helft van dit jaar worden voor andere dossiers in beginsel geen nieuwe middelen gereserveerd. Mochten toch weer coronamaatregelen getroffen moeten worden die tot extra kosten voor medeoverheden leiden in het derde kwartaal voor de reeds in kaart gebrachte dossiers, dan zal tijdig met de medeoverheden overlegd worden met betrekking tot de reële compensatie.

Afrekening inkomstenderving corona 2020

De gemeenten ontvangen van het Rijk compensatie voor de gederfde inkomsten van 2020 op basis van het verschil tussen begrote inkomsten 2020 (gegevens begroting) en gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft in ieder geval de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona.

Voor de leges geldt dat, wanneer er een groot verschil blijkt tussen begrote en gerealiseerde leges dit nader door het rijk zal worden bekeken. Het Rijk zal, zodra de eerste jaarrekeningen van de gemeenten bekend zijn (naar verwachting medio juli) starten met het in beeld brengen van de derving per gemeente. De uitkomst van de derving zal ter verificatie aan de betreffende gemeente worden voorgelegd. De gemeenten ontvangen na afronding van het verificatieproces een voorlopige indicatie van de compensatie. Het streven is dat voor alle gemeenten de definitieve hoogte van de compensatiebedragen in het najaar bekend is en om deze bedragen vervolgens in december 2021 aan gemeenten uit te keren.

Herijking verdeling gemeentefonds

Op 2 februari 2021 hebben de fondsbeheerders de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) advies gevraagd over het voorlopige voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. De ROB heeft op 26 maart 2021 in een tussenbericht aan de fondsbeheerders om meer toelichting op de keuzes en effecten gevraagd en enkele kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein. Daarnaast heeft de Tweede Kamer naar aanleiding van de adviesaanvraag vragen gesteld en hebben de fondsbeheerders veel reacties en vragen gekregen van gemeenten.

Met de ROB is afgesproken dat het nieuwe verdeelvoorstel, zodra het gereed is, tezamen met de antwoorden op de vragen uit het tussenbericht met hem gedeeld zal worden, opdat hij tot een eindadvies kan komen. Het aangepaste verdeelvoorstel zal naar verwachting begin juni 2021 gereed zijn en – samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente – op de website van de rijksoverheid worden gepubliceerd.

Het gaat naast een aangepast verdeelvoorstel op basis van onderzoeksjaar 2017 ook om actualisatie naar de uitkomsten naar 2019. De actualisatie naar 2019 betreft in ieder geval de

gegevens van de verdeelmaatstaven, het totaal te verdelen bedrag per beleidsterrein (cluster) en wijzigingen in de gemeentelijke indeling. Ook de VNG zal om advies worden gevraagd. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling – voorzien per 1 januari 2023 - is aan het nieuwe kabinet. Meer informatie over de herijking is te vinden op de volgende sites:

- [Rijksoverheid](#)
- [VNG](#)

Welke effecten dit heeft voor Dordrecht is nog niet bekend, maar de effecten kunnen materieel zijn (positief, dan wel negatief). Voor steden is de verwachting dat dit eerder positief dan negatief zal zijn.

Rapport Stuurgroep maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet

Naar aanleiding van het door AEF verrichte onderzoek over het structureel benodigde budget voor jeugdzorg heeft een stuurgroep van Rijk en gemeenten onder voorzitterschap van mevrouw drs. M. Sint een reeks maatregelen in kaart gebracht die moeten leiden tot een toekomstbestendig jeugdstelsel.

Op 23 april 2021 is dit [rapport](#) op de website van de rijksoverheid gepubliceerd. Het rapport van AEF en het rapport van de stuurgroep laten zien dat het nodig is om de beheersbaarheid van het jeugdstelsel ingrijpend te verbeteren, zowel door effectievere en meer doelmatige sturing door (samenwerkende) gemeenten als door aanpassingen in het stelsel.

Op verzoek van de VNG heeft een onafhankelijke Commissie van Wijzen zich gebogen over het structureel benodigde budget voor jeugdzorg en de te treffen maatregelen om het jeugdstelsel toekomstbestendig te maken.

Het [rapport](#) van de Commissie van Wijzen is 28 mei 2021 openbaar geworden. Gegeven de urgentie van het onderwerp gaat het huidige kabinet op korte termijn in gesprek met de VNG om gegeven het advies van de Commissie van Wijzen de vervolgstappen te bepalen om te komen tot een 'Ontwikkelagenda jeugdzorg'.

Voor 2021 heeft het kabinet al € 613 miljoen extra bovenop de al eerdere € 300 miljoen voor jeugdzorg ter beschikking gesteld. Dit bedrag is grotendeels verwerkt in deze meicirculaire. De structurele component wordt later bekend na de definitieve vaststelling van de ontwikkelagenda die in overleg met o.a. het nieuwe kabinet en gemeenten tot stand zal komen.

Op 3 juni is bekend geworden dat uit de gevoerde gesprekken blijkt dat het kabinet circa € 1,3 miljard aan [extra middelen voor Jeugdzorg](#) ter beschikking zal stellen aan de gemeenten voor het jaar 2022. Dit is bovenop de € 300 miljoen die al eerder beschikbaar was gesteld. Daarnaast zullen de gemeenten zelf € 214 miljoen bezuinigen op Jeugd. Per saldo is dit de circa € 1,9 miljard die uit het onderzoek naar voren is gekomen. Voor Dordrecht is hiermee naar verwachting een bedrag gemoeid van rond € 10 miljoen. In de septembercirculaire zal dit waarschijnlijk financieel worden verwerkt. Besluitvorming over het structurele deel vanaf 2023 wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten.

Opschalingskorting

Vorig jaar is bij de meicirculaire (2020) de laatste tranche 2025 toegevoegd, zodat het structurele uitname van € 975 miljoen is bereikt. In de Dordtse begroting is deze oloploop financieel al volledig verwerkt.

Deze korting wordt door gemeenten als zeer oneerlijk ervaren omdat het principe van herindelen van bovenaf opgelegd is geschrapt in 2013. Als coronacompensatie heeft het kabinet vorig jaar voor 2020 en 2021 de deilverhogingen geschrapt. In deze mei-circulaire worden hierover verder geen nadere meldingen gedaan voor zowel dit jaar als de structurele component om de opschalingskorting al dan niet te schrappen. Dit wordt gelaten aan het nieuwe kabinet.

Nieuwe regeerperiode

Net zoals bij een gemeente kan het Rijk haar begroting elk jaar aanpassen. Toch zie je grote veranderingen met name ontstaan bij een nieuwe regeerperiode. Het huidige kabinet regelt bepaalde zaken voor het restant van de huidige regeerperiode, maar laat ook onderwerpen liggen. De effectiviteit van de bestuurlijke lobby over de algehele financiële positie van gemeenten zal pas na de vorming van een nieuw kabinet definitief duidelijk worden. Een niet uitputtend lijstje waar op rijksniveau besluiten op genomen moeten worden betreft:

- Systematiek trap-op, trap-af;
- Structurele verhoging budget jeugdhulp n.a.v. de besluiten commissie van wijzen;
- Eventuele compensatie voor het abonnementstarief / kosten WMO
- Mutaties in opschalingskorting
- Interbestuurlijke financiële verhoudingen / in relatie tot belastingstelsel;
- (Nieuw) Interbestuurlijk programma.

Eventuele besluiten op bovengenoemde dossiers zullen de uitkering van het gemeentefonds positief, danwel negatief gaan beïnvloeden. Hoe is op dit moment nog niet te voorspellen / in te schatten.

Bijlage 1: Mutaties gemeentefonds

getallen x € 1.000

Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Accres en volume ontwikkeling</u>					
Volume ontwikkeling	- 427	- 424	- 401	- 403	- 403
Volume ontwikkeling Groei-agenda	80	77	79	78	78
Accres- ontwikkeling	2.666	6.136	5.255	4.445	4.040
<u>Beleidsmaatregelen (vrij inzetbaar)</u>					
Verdringing + lichte jeugdzorg	1.944				
Wachttijd specialistische jeugdzorg	1.706				
Kinderopvang toezicht en handhaving handelsregister	0	3	3	3	3
	- 6	- 6	0	0	0
Totaal accres bruto	5.960	5.783	4.932	4.123	3.718
Al verwerkt in KN2021	0	- 4.089	- 4.089	- 4.089	- 4.089
Invulling stelpost groeiagenda	- 80	- 77	- 79	- 78	- 78
Totaal accres netto (vrij beschikbaar)	5.880	1.617	764	- 44	- 449
<u>Beleidsmaatregelen:</u>					
POH jeugd GGZ	85				
compensatieregeling Voogdij 18+	54	- 65	- 65	- 65	- 65
versterking gemeentelijke anti- discriminatievoorzieningen	48	48	48	48	48
Rijksvaccinatieprogramma Meningokokken	30	26	26	26	26
Handhaving energielabel C kantoren	10	10	10	10	10
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg		41	41	41	41
Wet Open overheid structureel		202	224	246	269
<u>Decentralisatie-uitkeringen:</u>					
bodembescherming	688				
Bommenregeling	441				
maatschappelijke begeleiding	168				
Vrouwenopvang	117	24	24	24	24
Kerkenvisies	75				
herorientatie zelfstandigen	36				
Jeugd aan zet	10				
Maatschappelijke opvang	- 6	- 3	- 3	- 3	- 3
Inburgering	- 41	74	40	26	10
Armoedebestrijding kinderen		22	22	22	22
<u>Deelfonds sociaal domein:</u>					
Integratie- uitkering voogdij/18+ (inclusief suppletie- uitkering	180	- 1.124	- 1.124	- 1.124	- 1.124
Integratie- uitkering beschermd wonen	384	948	1.224	1.246	1.245
Integratie- uitkering WSW, Wajong en nieuwe begeleiding	270	264	293	315	312
<u>Tegemoetkoming coronamaatregelen</u>					
Bijzondere bijstand TONK corona	540				
Extra begeleiding kwetsbare groepen corona	275				
Bestrijden eenzaamheid ouderen corona	242				
Afvalverwerking corona	193				
Perspectief jeugd en jongeren corona	331				
Maatschappelijke opvang Corona	134				
Jongerenwerk corona	113				
Mentale ondersteuning corona jeugd	95				
Activiteiten en ontmoetingen corona jeugd	66				
Voorschoolse voorziening peuters	36				
Totaal (geoormerkt)	4.575	467	761	813	815

TOELICHTING

Vrij beschikbaar

Volume ontwikkeling

De mutaties in de volume ontwikkeling is meerjarig gezien rond de € 400.000 negatief voornamelijk als gevolg van aantallen mutaties in het aantal bijstandsccliënten.

De volumegroei die hoort bij de groeiagenda is eerder toegelicht.

Accres ontwikkeling

De jaren 2021-2024 laten een (lichte) stijging zien van het accres ten opzichte van eerdere aannamen. Vanaf 2025 is er sprake van een minieme daling. Deze aanpassingen zijn het gevolg van de lagere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het CEP 2021, lagere rente-uitgaven en lagere EU-afdrachten. Mutaties in de verwachte volume-ontwikkelingen op macroniveau van met name de lagere verwachte instroom bijstandsccliënten dempen dit effect weer grotendeels.

Aanpak problematiek Jeugdzorg

Het kabinet heeft voor 2021 € 613 miljoen extra voor acute problematiek Jeugdzorg ter beschikking gesteld. Hiervan is nu direct € 493 miljoen verwerkt in de meicirculaire voor:

- Het vormgeven van de consultatiefunctie ggz en wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan (€ 1,95 miljoen)
- Extra inzet op voorkomen en aanpakken van wachttijden specialistische jeugdzorg (€ 1,7 miljoen)

Het resterende deel van € 120 miljoen zal worden verdeeld via specifieke uitkeringen of andere gerichte wijze aan beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's. Dit zal zijn voor o.a. tijdelijke uitbreiding crisiscapaciteit jeugd GGZ en beter passend maken van accommodaties van kwetsbare jeugdigen.

Deze bedragen worden ten gunste van de vrije ruimte gebracht omdat in de Bestuursrapportage deze middelen worden opgehaald vanuit de melding in de Bestuursrapportage van Service Organisatie Jeugd.

Diverse beleidsmaatregelen

Onder de noemers kinderopvangtoezicht en handhaving worden minimale bedragen toegevoegd aan het gemeentefonds. Ook wordt een klein bedrag voor apparaatskosten handelsregister aan het gemeentefonds onttrokken. Vanwege de beperkte omvang verwerken we deze in het vrij beschikbare deel.

Van bruto naar netto

In de Kadernota 2022 is op basis van de decembercirculaire een inschatting gemaakt van de accres mutaties, deze inschatting moet worden gecorrigeerd op de daadwerkelijke mutatie uit de meicirculaire om tot het netto accres te komen.

De accres stijging die samenhangt met de maatstaven die we hebben verbonden aan de groeiagenda komt niet ten gunste van het saldo, maar daarmee wordt de stelpost groeiagenda (deels) ingevuld.

Geoormerkt

Decentralisatie-uitkeringen

Bodembescherming

Voor het saneren van gevallen van ernstige bodemverontreiniging met onaanvaardbare humae of ecologische risico's ontvangt Dordrecht in 2021 € 688.000.

Bommenregeling

De aanvraag voor een tegemoetkoming van gemaakte kosten voor het ruimen van bommen is goedgekeurd. Dordrecht ontvangt hiervoor € 441.000

Maatschappelijke begeleiding Inburgeringsplichtigen

Gemeenten hebben de taak te voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. In 2021 wordt hier € 168.000 voor toegekend.

Vrouwenopvang

Vanwege het toevoegen van middelen voor slachtoffers dat contact legt met Centrum Seksueel Geweld en extra ondersteuning voor schadelijke praktijken zoals eerwraak en gedwongen huwelijken stijgen de middelen voor vrouwenopvang in 2021 met € 117.000. Hiervan is € 24.000 structureel.

Kerkenvisies

Diverse gemeenten ontvangen of in 2020 of in 2021 een bedrag voor de ontwikkeling van integrale kerkvisies op gemeentelijk niveau. Dordrecht ontvangt nog een bedrag over 2020 van € 75.000.

Heroriëntatie zelfstandigen

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Het bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld. Voor Dordrecht betekent dit € 36.000.

Jeugd aan zet

De aanvraag voor extra middelen voor de wintereditie om jongeren te ondersteunen in de coronacrisis is goedgekeurd. Hiervoor ontvangt Dordrecht € 10.000.

Maatschappelijke opvang

Vanuit de rol als centrumgemeente ontvangt Dordrecht de middelen voor maatschappelijke opvang. Door aanpassing in de actuele gegevens ontvangt Dordrecht in 2021 € 6.000 minder waar € 3.000 een structureel karakter heeft.

Inburgering

Voor de begeleiding van de bredere groep asielmigranten worden structureel extra middelen toegevoegd. Dit volgt uit bestuurlijke afspraken tussen ministerie van SZW en de VNG. De inwerkingtreding van de nieuwe inburgeringswet is uitgesteld met een half jaar naar 1-1-2022. Hierdoor wordt de middelen voor uitvoeringskosten in 2021 verlaagd. Dit betekent dat in 2021 € 41.000 minder wordt ontvangen, maar in 2022 € 74.000 extra dat vervolgens afloopt naar € 10.000 in 2025.

Armoedebestrijding kinderen

De (structureel) door het rijk beschikbaar gestelde middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede. Deze verdeling wordt jaarlijks herijkt, voor Dordrecht resulteert dit in hoger bedrag van ongeveer € 22.000 vanaf 2022

Beleidsmaatregelen

Uitbreiden Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg

Deze deelpost maakt onderdeel uit van de ter beschikking gestelde € 613 miljoen. Het bedrag dient voor het uitbreiden van het aantal Praktijkondersteuners Huisartsenzorg voor de jeugd. Dit betekent een bedrag van € 85.000 in 2021.

Compensatieregeling Voogdij 18+

Een aantal gemeenten hebben over 2021 compensatie ontvangen voor Voogdij 18+ omdat hun budget dat zij in 2021 ontvangen niet aansluit op de kosten in 2019. De reservering was hoger

dan het uiteindelijk uitgekeerde bedrag waardoor het restant weer wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Dit betekent een éénmalig bedrag van € 54.000 in 2021.

Voor de jaren 2022 e.v. is echter een bedrag onttrokken aan het gemeentefonds ten gunste van de Integratie-uitkering. Conform gemaakte afspraken wordt het verschil tussen de actuele gegevens en de toevoeging aan de integratie-uitkering verrekend met het gemeentefonds. Het tekort van € 7,5 miljoen betekent dat structureel € 65.000 wordt onttrokken aan het gemeentefonds.

Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen

In haar reactie op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft het kabinet aangekondigd structurele middelen vrij te maken voor de aanpak van discriminatie, waaronder de versterking van de antidiscriminatievoorzieningen (ADV). Alle gemeenten zijn verplicht te voorzien in een ADV.

Voor de uitvoering van de Wga is in 2009 een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering. De meeste ADV's zijn op dit moment zeer krap bemeten en bij het grotere publiek relatief onbekend. Om die reden wordt er vanaf 2021 structureel ruim € 6,9 miljoen extra aan de algemene uitkering toegevoegd, zodat de ADV's ruimere budgetten kunnen krijgen om meer activiteiten te kunnen ontplooiën, om zodoende een betere beschikbaarheid en bereikbaarheid voor melders mogelijk te maken. Dordrecht ontvangt hiervoor structureel € 48.000 vanaf 2021.

Rijksvaccinatieprogramma meningokokken

Vanaf 2021 wordt de vaccinatie tegen meningokokken overgedragen aan de gemeenten. De middelen worden toegevoegd aan de al eerder overgedragen posten voor het rijksvaccinatieprogramma. Dit leidt tot extra middelen van € 26.000 structureel vanaf 2021. Voor 2021 is ook een éénmalig bedrag toegevoegd van € 5.000 voor de ICT-invoering van de "informed consent procedure RVP" voor het geven van toestemming voor delen van vaccinatiegegevens met het RIVM

Handhaving energielabel C kantoren

Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoorgebouwen minimaal energielabel C hebben. Voor de handhaving hiervan ontvangen de gemeenten middelen vanaf 2021, die vanaf 2026 iets lager zullen zijn en vanaf 2029 is de verwachting dat handhaving niet meer nodig zal zijn. Dordrecht ontvangt hiervoor € 10.000 per jaar.

Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg

Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens de zwangerschap te bieden. Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten m.i.v. 2022 de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie in hun gemeente. De gemeente moet deze taak op grond van de wet opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeente de JGZ uitvoert. Hiervoor ontvangt Dordrecht structureel € 41.000

Wet Open overheid

Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis. Zij verankeren het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren.

Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) financiële middelen vrijgemaakt. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De middelen zijn voor het verbeteren en onderhouden van systemen, het opleiden van mensen, het actief openbaar maken van informatiecategorieën genoemd in de wet en het aanwijzen van een contactfunctionaris.

Dordrecht ontvangt hiervoor € 202.000 oplopend naar € 289.000 in 2026.

Deelfonds sociaal domein

Integratie-uitkering voogdij/18+

In de nieuwe bedragen per gemeente is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2021. Vanaf 2022 is het budget verdeeld op basis van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd.

Met de invoering hiervan verschuift de verantwoordelijkheid voor zorg van zo'n 20.000 kinderen naar een andere gemeente. Dordrecht ontvangt hierdoor per saldo vanaf 2022 circa € 1,1 miljoen minder.

Integratie-uitkering beschermd wonen

In de omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen is sprake van een aantal mutaties:

1. Uittreding van o.a. de gemeenten Zederik en Vianen leidt tot een daling aan bijdragen waar tegenover ook lagere kosten staan.
2. Loon en prijsindexatie 2021 verdeeld naar rato over het aandeel in het historisch marcobudget.
3. Toekenning volume-indexatie voor jaar 2022 en verder.

Per 1 januari 2021 is de Wet langdurige zorg opengesteld voor mensen met een psychische stoornis. Inmiddels blijkt dat meer mensen de overstap daar naar toe maken. In december zijn daarom bestuurlijke afspraken gemaakt over de wijze van nacalculatie van het naar de Wlz over te hevelen budget en de verdeling daarvan over de centrumgemeenten. In juni vindt verder overleg plaats.

Besluitvorming over invoering van het nieuwe verdeelmodel in 2023 wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet.

Integratie-uitkering participatie

De mutatie betreft vooral het effect van de compensatie voor loon- en prijspeil 2021. Zoals gebruikelijk is ook de verdeling herijkt op basis van de meest recente informatie. De voorgenomen overheveling van het budget voor deze nieuwe doelgroepen Participatiewet (excl. beschut werk) naar de algemene uitkering wordt met een jaar uitgesteld naar 2023.

Tegemoetkoming coronamaatregelen

Algemeen

Voor tegemoetkomingen naar de gemeenten door de coronamaatregelen zijn diverse middelen ontvangen.

Voorschoolse voorzieningen peuters

Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om een bepaalde groep ouders die kosten hebben gemaakt voor kinderopvang tijdens de sluiting van de opvang van 16 december tot 8 februari te vergoeden. Het betreft ouders die in deze periode een eigen bijdrage hebben betaald voor de gemeentelijke regelingen rondom kinderopvang (Sociaal medische indicatie, Voorschoolse Educatie en het peuteraanbod).

Maatschappelijke opvang

Gemeenten zien als gevolg van de coronacrisis een toename in het aantal dakloze mensen. Om deze zo snel mogelijk van een woonplek (met begeleiding te voorzien) ontvangen de gemeenten aanvullende middelen.

Diverse uitkeringen voor jeugd

Voor de jeugd zijn diverse middelen ter beschikking gesteld voor o.a. het organiseren van coronaproof activiteiten voor cultuur, sport en vrije tijdbesteding via jongerenwerkers. Ook voor

inzet extra jongerenwerk om kwetsbare groepen te bereiken voor psychische problemen of huiselijk geweld via het aanbieden laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn jeugd (coaching, weerbaarheid, buddyprojecten).

Bijzondere bijstand Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Afvalverwerking

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom, gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald. Over 2020 ontvangen de gemeenten een compensatie.

Bestrijden eenzaamheid ouderen

Op lokaal niveau wordt al veel ingezet op het bestrijden van eenzaamheid. Om extra in te zetten op o.a. extra contact met ouderen, aanbieden helpende handen en inzet verbinding van mensen binnen de coronaregels worden extra middelen ter beschikking gesteld.

Extra begeleiding kwetsbare groepen

Voor de mensen die extra begeleiding nodig hebben is in de coronacrisis aanvullende ondersteuning nodig om bijvoorbeeld alternatieve dagbesteding aan te bieden, regelen passend vervoer en extra locaties die voldoen aan RIVM richtlijnen of extra ambulante begeleiding is noodzakelijk om proactief mentale en sociale problemen op te sporen.